СВОБОДА SVOBODA

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК — UKRAINIAN DAILY

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНІЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XLI. Ч. 165. Джерзи Ситі, Н. Дж., середа, 19 липня 1933.

VOL. XLI. No. 165. Jersey City, N. J., Wednesday, July 19, 1933. THREE CENTS.

ПРАЦЯ НАД ЗАГАЛЬНИМ КОДЕКСОМ ДЛЯ ПРОМИСЛУ.

ВАШИНГТОН. — Ґенерал Гаф С. Джансон заставив увесь свій штаб занятися виробленням одного спільного кодексу для всього промислу.

Таким чином уряд думає заощадити багато часу коло виробльовання спеціяльних кодексів для кождої ділянки промислу. Уряд збирається потім почати широку кампанію за загальне приняття пляну коротшого робучого дня й вищої платні по всьому краю. Кампанія має бути подібна до кампанії за продаж „бондів свободи".

МІЛІОН РОБІТНИКІВ ПОЧИНАЄ ПРАЦЮВАТИ КОРОТШИЙ ТИЖДЕНЬ.

ВАШИНГТОН. — Як обраховує уряд, з уведенням у життя кодексу для ткацького промислу й піднесенням робітничої заплати сталевих робітників на 15 процентів має скористати який міліон робітників.

За цими двома промислами пішли інші. Бачучи добрі наслідки вироблення кодексу для промислу, багато інших промислів зголошуються до уряду з бажанням почати виробляти кодекс для себе. Кажуть, що багато бизнесів уже починають рухатися краще. Слідно рух у промислах ткацькому, залізному й автомобілевому.

НОВИЙ КОДЕКС ДЛЯ ДРУКАРСЬКОГО ПРОМИСЛУ.

ВАШИНГТОН. — На основі закона про Краєве Промислове Уздоровлення зложено новий кодекс для друкарського промислу. Робучий тиждень має виносити 48 годин, а мінімальна заплата 35 центів на годину для мущин та 27 центів для жінок.

При тій нагоді власники друкарень створили товариство для спільної оборони своїх інтересів.

ЩЕ ОДИН „РЕКЕТ".

НЮ ЙОРК. — Стейтова прокураторія почала судове доходження проти одного лікаря, котрого вона обжалоowe за предкладання фальшивих домагань відшкодування за здогадні ушкодження при праці. Прокураторія каже, що цього роду процеси зросли останніми часами до розмірів справжнього „рекету".

БЕРУТЬСЯ СЕРІОЗНО ДО ЗЛОЧИНЦІВ.

БОСТОН (Месечусетс). — Законодатний комітет займався боротьбою з новою повінню злочинців. Ґенеральний прокуратор стейту радив установити урядника з необмеженою владою в кримінальних справах. Комітет уповажнив його виробити специфічний плян для предложення стейтовій леґіслятурі.

Боротьбою проти злочинів цікавляться й по інших стейтах. Генеральний прокуратор Комингз радить змінити закон про продажу пальної зброї та розбурхати оспалу публичну опінію. Бруклинський суддя Мартин радить установити кару смерти за викрадення особи.

БАНКИР ГАРИМЕН ЗНОВУ ПРОПАВ.

НЮ ЙОРК. — Джозеф Гариман, банкир, котрого недавно обжаловано за фальшування книг Гаримановго Краєвого Банку, пропав другий раз зі шпиталю, в якому він був під опікою як хорий фізично й умово.

Ходять чутки, що він пробував десь знову пополнити самогубство, скачучи з корабля у воду.

5 ОСІБ ТЯЖКО ПОРАНЕНІ ПРИ ЗУДАРЕННЮ АВТ.

НЮ ЙОРК. — На перехрестю вулиць Лірой і Вест зударилися з собою два вантажні авта. Оба троки вмить станули в огні. Хтось з переходячих мимо людей покликав пожарну сторожу й поліцію. На радієвий приказ на місце випадку приїхали кількА поліційних авт. Поліція з трудом обгородила місце випадку від натовпу та стала витягати їдучих на троках людей з огню. По довгім часі добула 5 осіб та відставила їх до шпиталю. На одному троку їхала 17-літня дівчина. Вона й трокмен, що взяв її на авто, здається загинуть від поранень.

СЕНЗАЦІЙНІ РОЗВОДИ.

МИНДЕН (Невада). — Чимале зацікавлення викликав процес Еліота, другого сина президента Рузвелта, проти його жінки про розвід. По короткім переслуханню, що тревало 8 мінут, суддя дав розвід на основі закиду жорстокости.

Еймі Семпел Мекферсон-Готон, відома євангелистка, дістала позов про розвід від свого мужа. Він закидає їй осмішення, якого вона нібито допустилася, пускаючи фальшиву чутку, що вона має дитину.

РОБІТНИКИ НЕВДОВОЛЕНІ ЗІ СТАЛЕВОГО КОДЕКСУ.

ВАШИНГТОН. —Американська Федерація Праці протестує проти постанов сталевого кодексу про признання юнією так званих компанійних юній.

Американська Федерація Праці стоїть на становищі, що признання таких юній представниками робітників значить стільки, що відмовлення робітникам права до організації та свобідного торгування за умовини праці.

КОНДОЛЕНЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА ЗПРИВОДУ СМЕРТИ ЛИТОВСЬКИХ ЛЕТУНІВ

ДЖЕРЗИ СІТИ (Ню Джерзи). — Зприводу смерти двох геройських летунів у їх намаганім перелеті з Америки до столиці Литви Український Народний Союз вислав литовському урядови на руки представника Литви у Вашингтоні таку телеґраму:

Jersey City, N. J., July 18, 1933.

His Excellency
The Honorable Minister of Lithuania
to the United States,
Washington, D. C.

Americans of Ukrainian descent mourn the tragic death of the gallant Lithuanian fliers, Captain Stephen Darius and Stanley Girenas. Their love for their homeland has been for us an inspiration of love for oppressed Ukraine, which had been so many times united in fate with Lithuania. Their death at the very treshold of Lithuania makes the loss the more poignant. Please accept this expression of grief and sympathy, and kindly convey it to the Lithuanian Government in Kavnas.

On behalf of the Ukrainian National Association: **Nicholas Murashko**, president; **Dmytro Halychyn**, recording secretary; **Roman Slobodian**, financial secretary.

ПРОПАВ БЕЗ ВІСТИ.

Перед пятьма тижнями пропав без вісти секретар (офіціял) окружного суду в Тернополі, 32-літній Олександер Колянківський, син пароха з Білої коло Тернополя. По зложенні матури в українській ґімназії у Тернополі вступив він до суду як канцелярійний урядовець і як секретар вів з останніх часах касу окружного суду та продаж стемплів. Був пильним і совісним урядовцем й у касі залишив усе в порядку в готівці, в депозитах та в стемплях. Не приставав майже з ніким, як нежонатий — жив майже як відлюдок і був усе сумний та задуманий. Догадуються, що в приступі мелянхолії, на яку недужав, покінчив самогубством, мабуть утопився в Сереті. Всі розшуки поліції і рідні лишилися без успіху. Поліція зразу підозрівала, що може тут заходить політичне убивство, але цей здогад відпав, коли переконалися, що пропавший без вісти Олександер Колянківський стояв здалека від усякого громадянського життя і з ніким не мав суперечок на політичному чи національному тлі.

ЖЕРТВИ ГРОМІВ.

У Дрогобиччині лютувала хуртовина з громами та зливним дощем. Грім поразив 42-літню Анну Фаєк зі Сторонної, як схоронилася перед дощем під деревом. У Колпці грім ударив у стайню Степ. Потамара. Стайня згоріла, жертв у людях не було. В Синевідську Вижнім грім попарив і оглушив 10-літнього Юрка, 12-літню Ольгу Головку і діти, які там хвилево були: 7-літнього Мойсея Квафмана, його 8-літню сестру Ліфшу. Ця остання осліпла. — В Тростянці (Снятинщина) підчас бурі грім поразив 4 особи; 15-літня Палійчуківна та 5-літня Гойданюківна згинули на місці, а Миколу Гойданюка і Параску Семенюк вдалося відратувати.

СМЕРТЬ ДІРІҐЕНТА ПІДЧАС ВИСТАВИ.

Діріґент гамбурської опери, Еґон Полляк, що приїхав на гостинні виступи до Праги, вмер несподівано підчас самої вистави „Фіделія" у німецькім театрі. Саме діріґував він перші партії з 1-шої дії. Полляк урожонець Праги, де скінчив університет на математичному факультеті. Присвятившися музиці, став діріґентом у міському театрі в Брюн, згодом у Ляйпціґу, Франкфурті та Гамбурзі. Мав Полляк 54 роки.

АВТОНОМІЯ ВІДСУНЕ СПРАВУ ҐУБЕРНАТОРСТВА ЗАКАРПАТТЯ.

„PRAVO LIDU" з 21. червня 1933 в статті „NA OKRAJ GUVERNERSKE OTAZKY NA PODKARPATSKU" („На марґінесі ґубернаторського питання на Закарпатті") пише між іншим, що кандидатів на становище ґубернатора є доволі: „Є тут ужгородський бурмістр Грабар, недавній директор банку, що давав позички на 40 проц., є сенатор Бачинський, одначе політично занадто експонований, щоби його кандидатуру брали під увагу. Д-р Камінський має мабуть шлях до ґубернаторства загрожений своєю діяльністю в автономнім союзі, д-р Торонський орієнтований занадто по мадярськи. Тому остався би бувший предсідник судової табулі в Кошицях і почесний предсідник пряшівської Руської Народньої Партії, д-р Мачик, як людина з чистою минувшиною і теперішністю. Одначе справа надходячої автономії правдоподібно відсуне на якийсь час питання ґубернаторового наслідника".

ЕСПЕРАНТО СТАЄ В ПРИГОДІ.

З нагоди міжнародњого пластового зїзду „джемборі" в Будапешті мадярська дирекція почт випустила серію листівок з видами Мадярщини. Помістити на почтовій листівці пояснюючі написи в мовах усіх народів — учасників зїзду, було неможливо. Щоби не образити якого народу, поміщено написи в трох мовах: мадярській — мові держави, що видала листівки; французькій — урядовій мові міжнароднього почтового союза — і еспе рантській, як невтральній міжнародній помічній мові.

НІМЕЧЧИНА ЗАБОРОНИЛА НАЙБІЛЬШЕ ЧЕХОСЛОВАЦЬКИХ ЧАСОПИСІВ.

Пруський міністер внутрішніх справ подав урядам спис усіх закордонних часописів, заборонених у Німеччині. „Аж до дальшого зарядження" заборонено загалом 254 закордонних часописів. Є це часописи більше ніж 20 европейських і позаевропейських держав. Поодинокі держави в списі заступлені так: Америка 9, Арґентина 2, Бельґія 7, Канада 2, Данія 4, Данціґ 3, Анґлія 5, Франція 31, Голяндія 9, Латвія 2, Литва 1, Люксембурґ 5, Австрія 37, Польща 24, Румунія 1, Басейн Саари 4, Швеція 1, Швайцарія 26, СРСР 9, Еспанія 2, Чехословаччина 66 часописів.

ДОБРИЙ СОБІ ПРОКУРАТОР.

На відомій судовій розправі в справі нападу на почту в Городку Ягайлонськім трапилася десятого дня цеї розправи ось-така подія: Свідок Ярослав Лагута, учень ґімназії, бачив нібито обжалованого Куспіся серед тих, які йшли під почту, і кликав до нього „Міську" і якому потім Куспісь нібито погрожував за те, — відкликує ці зізнання: Він бачив серед ідучих тільки когось подібного до Куспіся і справді кликнув до нього „Міську" — але ніхто ні тоді не відізвався, ні пізніше ніхто йому не погрожував. Свідок стверджує, що все інше наказала йому так, як у поліційних протоколах, зізнавати поліція, а в суді йому тільки прочитували протоколи.

Прокуратор встає і заявляє з криком, що цього свідка він арештує і запідозріває у фальшивих зізнаннях та кличе на салю: „Пане вивядовцо, проше арештоваць тего пана, жеби в кримінале намисьліл сен, як зезнаваць!" Якийсь аґент хоче входити перед трибунал, але в тому моменті всі оборонці підносять руки вгору, встають і не дозволяють. Настає одна з рідко бачених у суді сцен. Д-р Старосольський просить занотувати мотиви, для яких прокуратор хоче арештувати свідка („жеби намисьліл сен"); д-р Біляк просить запротоколувати, що свідка доручує прокуратор арештувати ще поки його скінчено питати. Прокуратор опадає блідий на крісло.

Дальші допити оборони виказують, що на поліції піддавали свідкови подробиці слідства та залякували тюрмою, а до суду водив його поліціянт — і він був дальше під страхом тих погроз.

АРЕШТУВАЛИ ЧОКОЛЯДОВОГО ОБМАНЦЯ.

Фабрика чоколяди Гефлінґера у Львові кілька місяців тому впала жертвою помислового обманця, Балука. Він телефонічно замовив більшу скількість чоколяди нібито для Народньої Торговлі у Львові та її філій. Коли управа фабрики Гефлінґера вислала рахунок Народній Торговлі, довідалася, що впала жертвою помислового обманця. У суботу, 24. червня, Балук знову зателефонував до Гефлінґера по чоколяду. Службовець фірми Гефлінґера сказав Балукови особисто зголоситися в бюрі фабрики. Балук зголосився і тут його арештували поліційні аґенти.

ЛИТОВСЬКІ ЛЕТУНИ ЗГИНУЛИ

ЩАСЛИВО ПЕРЕЛЕТІЛИ НАЙГІРШУ ЧАСТИНУ ВІДДАЛІ Й ЗГИНУЛИ НА КОРДОНІ СВОЄЇ БАТЬКІВЩИНИ.

БЕРЛІН (Німеччина). — На кордоні Німеччини й Литви знайдено розбитий літак „Літуанія", а під ним трупи двох литовських летунів, капітана Стефана Даріуса та Станлея Ґіренаса, які згинули під руїнами свого літака. Вони вибралися з Ню Йорку для безперервного лету до Ковна, столиці Литви. Із знайдених записок видно, що вони дуже добре перелетіли з Ню Йорку до Амстердаму, точно тримаючись вибраного напряму, але вже над Поморям їх спіткала та сама буря, яка змусила американського летуна довкола світа, Поста, осісти на летничому полі в Кенігсберґу, переиваючи свій лет до Москви.

Зі всього видно, що литовські летуни, проблукавши над Поморям, змушені були осісти на землю з браку ґазоліни. В темноті та через бурю з дощем вони не могли знайти відповідного місця для осідки літака і попали на ліс. Літак, зачепившися за дерева, розлетівся на кавалки, а обидва герої-летуни погибли на місці під важкими частинами літака. На катастрофу попав припадково один з німецьких селян, що вибрався до ліса. Литовська держава влаштовує обом державний похорон.

ПОСТ НА СИБІРІ.

НОВОСИБІРСЬК (СССР, Сибір). — Сюди прилетів американський летун довкола світа, Пост. Він цим разом прилетів до Новосибірська з Ню Йорку 10 годин скорше, ніж підчас свого першого лету довкола світа з Ґаттієм.

Пост каже, що зіпсуття олійної рурки змусило його спиниться в Москві та згаяти кілька годин на її направу. Тепер він у Новосибірську бере бензину й олій і спішить вибратися якнайскорше в дальший лет до Хабаровська.

Другий американський летун довкола світа, Матерн, ще й досі сидить в Анадирі. Він тепер стратив надію навіть на здобуття рекорду першого летуна, який одинцем облетів довкола світа.

АМЕРИКАНСЬКИЙ АМБАСАДОР ГРОЗИТЬ ЕСПАНІЇ КОНФЛІКТОМ.

МАДРИД (Еспанія). — Американський амбасадор Боверс загрозив дипльоматичним конфліктом Еспанії, коли не будуть неґайно звільнені пять Американців, яких арештовано на острові Майорка за бійку з поліцією. Влада острова Майорки хоче поставити Американців перед воєнний суд, бо образу поліцая в републиканській Еспанії карається дуже тяжкою карою.

ЛУГОВЕ СВЯТО.

ЛЬВІВ (Західня Україна). — Тут відбулося на майдані Товариства руханкових забав Лугове Свято. У святі взяли участь 37 лугових гнізд, які поставили до вправ 1,494 луговиків і луговичок. Свято закінчилося дефілядою та роздачею нагород найкращим луговикам.

На святі було більше як 1,000 гостей, які з цікавістю приглядалися гарним луговим вправам.

КОНФЕРЕНЦІЯ ДОПОМАГАЄ МЕК ДОНЕЛДОВИ.

ЛОНДОН (Англія). — Справа стоїть так, що лондонській конференції вже нема що робити, поки деякі держави не впорядкують у себе своїх фінансів та інших економічних справ. Тепер конференція лише чекає початку вакацій англійського парляменту, які почнуться не раніше як 27 липня.

Колиб конференція припинила свою працю до вакацій, то це ускладнилоб становище Мек Донелда, бо парлямент інтервенював би його в справі невдачі економічної конференції.

ЕРІОТА ПРОСЯТЬ ДО РОСІЇ.

ПАРИЖ (Франція). — Радянський уряд запрошує на гостину до Росії бувшого премієра Франції, Еріота, який багато причинився до того, що Росія здружилася з Францією й підписала з нею договір про ненапад. Тепер іде поспішне приготування торговельного договору між Францією й Росією.

Еріо каже, що він ще не знає, чи знайде час, щоби скористати з запрошення большевицького уряду.

БУДУЮТЬ НОВИЙ ПОВІТРОПЛАВ.

БЕРЛІН (Німеччина). — В Фрідріхсгафені вже далеко посунулася наперед праця над будовою нового повітроплава, який буде двічі більший від „Графа Цепеліна". Повітроплав уже прибрав свою форму, бо складання його металевої основи вже майже скінчилось.

ЗНОВУ БЮТЬСЯ З ЯПОНЦЯМИ.

ШАНГАЙ (Китай). — З провінції середущої Монголії, Чангар, доходять відомости, що там точаться завзяті бої між Японцями та військами ґенерала Фен-Ю-Ґсіанґа. Нанкінський уряд думає, що ці бої можуть прибрати більші розміри, коли Японці задумують окувати середущу Монголію.

Генерал Фен-Ю-Ґсіанґ не признав перемиря між Японією й Китаєм.

"SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 81-83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.

Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1911, under the Act of March 8, 1879.

Accepted for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:		ПЕРЕДПЛАТА:	
Three cents a copy		Поодинокe число три центи.	
One year	$ 7.00	На рік	$ 7.00
Six months	$ 3.75	На пів року	$ 3.75
Three months	$ 2.00	На три місяці	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:		В Джерзи Сіті і Заграницею:	
One year	$10.00	На рік	$10.00
Six months	$ 5.00	На пів року	$ 5.00
Three months	$ 2.75	На три місяці	$ 2.75

За оголошення редакція не відповідає.

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.

Тел. „Свободи": Mongomery 5-0498. Тел. У. Н. Союза: Montgomery 5-1838.

Адреса: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

ЗА Й ПРОТИ ВИЗНАННЯ РОСІЇ

Від обняття уряду президентом Рузвелтом зайшли ріжні факти, які не лишають сумніву, що відносини між Америкою й Росією поправилися настільки, що нині можна справді признати за факт, що Америка стоїть перед вирішенням питання: чи йти їй далі по цій дорозі до визнання російського уряду? З поступом часу аргументи за й проти визнання стають щораз яснішi.

Прихильники цього визнання стараються представити Американцям передовсім великі економічні користи з торговлі з Росією на випадок визнання. Та чим ближче Американці приглядаються виглядам на добрий бизнес, тим більше ті вигляди подібні до пустої мрії. Росія може заплатити Америці за товари тільки своїми товарами або роботою. Робіт Америка від Росії купувати не потребує, а щоби дістати російські товари до Америки, треба наперед обнижити тарифу. Давати Росії товари на кредит, значить стільки, що викидати їх у болото.

Прихильники визнання підносять політичний аргумент: визнання Росії Америкою усталить міжнародні відносини на користь мира на Сході і роззброєння. Противники визнання підносять довги старої Росії: коли Америка не хотіла недавно тому говорити про зменшення довгів Франції, поки Франція не заплатить своєї залеглої рати, то Америка мусить таксамо домагатися від теперішнього уряду Росії признання довгів старої Росії.

Та найголовніший політичний аргумент проти визнання Росії це факт існування Третього Інтернаціоналу, організації, зверненої виразно на викликування комуністичних революцій по ріжних краях, а на ділі звязаної з большевицьким урядом. В Америці існує сильний спротив проти визнавання уряду, який уважає своїм першим обовязком повалення всяких урядів, котрі ріжняться від нього. І в Америці істнує комуністична партія, яка признає за свій ідеал повалення існуючої тепер в Америці господарської системи. Правда, ця партія тепер слаба, але дипломатичне визнання російського комуністичного уряду моглоб оживити дещо цього трупа. Навіть хочби це остаточно не грозило Америці нічим поважним, то само призвання Росії й скріплення американського комунізму знищило би всякі користи на політичнім чи господарськім полі, які могли би виринути з визнання Росії.

Тому Американці назагал про цю справу дещо балакають, але нею не одушевляються.

ПРОФЕСОР К. Г. МАЄР ПРО КУЛЬТУРНУ РОЛЮ УКРАЇНИ

В Українському Науковому Інституті в Берліні відбувся виклад проф. д-ра Карла Маєра, визначного німецького славіста й знавця культур східньої Европи та директора славянського інституту в Мінстері, на тему: **„Роля України як посередника в культурі сходу"**. Імя проф. Маєра вже відоме українському громадянству від знаменитого викладу п. н. **„Україна в польській романтиці"**, що проф. Маєр виголосив в осени минулого року в берлінському університеті. І на цей другий виклад, крім численної добірної німецької авдиторії, зійшлася більшість берлінських Українців.

Докладчик заімпонував усім Українцям подиву гідним знанням української культури й історії, як також історії всього европейського сходу. Підхід прелегента до цеї дуже складної теми був уповні обєктивний, опертий на строго історичних фактах та документах, а його щирі симпатії до України в кінцевих заключеннях викладу, який коротко переповідаємо тут, глибоко зворушили всіх присутніх Українців.

Географічне положення України, крайно неприятливе під політичним оглядом (ані одної твердої природної границі), спричинило, що 40-міліоновий український нарід і досі бездержавний; але це географічне положення спряло завжди тому, що Україна з давен давна й до нині легко приймала культурні впливи сусідніх націй і таксамо легко поширювала культурні впливи української землі на всі сусідні народи. Отже Україна завдяки своїй легкодоступности була з давен давна посередником між культурами заходу й сходу, півночі й полудня.

Та особливо сильно ділають культурні впливи України на північ і північний схід, отже на Московщину. Велика культурна течія, що виходить з Византії, навертає в 988 році Київську Державу на християнство в грецько-православному обряді й започатковує нову, дуже важну культурну епоху на сході Европи. Київ, столиця Старокраїнської Держави, стає культурним центром. В Київській Державі повстали в X.—XII. столітті такі архитвори письменства, як билини, Несторів літопис з 1110 року та „Слово о полку Ігоревім", що слушно вважаються архитворами світової літератури. Що правда, ці твори віднайдено багато століть пізніше, ніж вони повстали, і то в Московщині; це тому, що Московщина стала культурним спадкоємцем Києва, коли в половині XIII. століття найважніщі частини України ввійшли в склад сусідніх держав, польської та литовської, а разом з тим дісталися в сферу діяння другої великої культурної течії, що йшла з Риму, Франції та Німеччини, отже з західної Европи.

Почінаючи від половини XIV. століття й упродовж дальших трох віків мала Україна змогу вповні приймати европейську культуру; одначе при цьому держалась Україна твердо своєї грецької православної віри. Таким чином ренесанс, гуманізм, а особливо реформація й протиреформація дійшли лише до одних Українців зпоміж усіх православних Славян. В XVI. і XVII. століті стає Київ другий раз культурним центром східної Славянщини й поширює свій благодатний вплив особливо сильно на Московщину. **З Києва поширюється та загальна всенародня грамотність**, котра так чудувала західньо-европейських і східних мандрівників по Україні в XVI та XVII. століттю. В Київі розцвітають тоді науки, як теольогія, фільольогія, історія. Трагічні й дуже скомпліковані обставини, що не дозволили українському народови втримати власну державу, виборену революцією Хмельницького, спричинили, що Україна дісталася в склад московської держави. А тоді Україна вдруге щедро жертвує своїми культурними скарбами в користь північного сходу. **З Києва до Москви покликують найвизначніших учених**; одними з перших були покликані, ще в часах перед Петром I., Симеон Полоцький і Епіфаній Славинецький. Ця мандрівка вчених з України на північ до Москви й Петербурга набрала особливо великих розмірів за часів Петра I. Ці вчені у величезній мірі причинилися до европеїзації Московщини. Трагічна доля Україні хотіла, щоб і московське „вікно в Европу", Петербург, побудовано працею й таки на кістках десятків тисяч українських козаків, що їх Петро I. повернув у поневільних робітників.

Цей же Петро перший з московських царів започаткував на велику скалю всесторонне, як духове так і матеріяльне гноблення й нищення українського народу. Протягом XVIII і XIX. ст. Москва брутально кольоніяльними методами визискує природні багатства України й не менше брутально здавлює всякі спроби українського народу жити своїм власним життям. Геніяльних українських мислителів та письменників Москва або змушує мовчати, або силує творити в московській мові. Сковорода, найбільший фільософ східної Славянщини; Гоголь, творець типово російської повісти; Шевченко, найбільший поет України — є маркантними прикладами на це.

Але й найтяжчий гніт не міг позбавити Україну її національного обличча. Від початку XX. століття ввесь культурний світ глядить з подивом на відродження українського народу. Подиву гідна живучість та активність української нації дає найкращу запоруку, що роля України в життi східної Европи ще далеко не скінчена.

ЛИСТУВАННЯ РЕДАКЦІЇ.

Жертводавці з Ню Гейвен, Конн. — Ваш запит у справі збірки на Народній Дім і Захист у селі Товстеньким, звернений до двох осіб, не може бути поміщений з причини, що таких справ, як виказує досвід, не можна полагоджувати при помочі часопису. Ми розуміємо Ваше обурення, але памятайте, що такі випадки були причиною, що наш часопис заповів, що містиме тільки звіти про ті збірки, які є під публичною контролею, себто які висилаються до краю через Обєднання. В той спосіб хотіли ми усунути теж і ті недомагання, на які тепер Ви нарікаєте.

Громадянин. — Виж бачите, що тепер друкуємо протокол конвенції У. Н. Союза. А що він забирає багато місця, то не диво, що на Ваш такий довгий допис годі знайти місце. Рада на це: писати коротше.

ЩО МИ ЇМО?

Артур Келет та Ф. Дж. Шлинк, два інжиніри, які поклали великі заслуги для розсліду якости й вартости ріжних товарів, видали недавно дуже інтригуючу книжку про вживання отруй у поживі. Заголовок книжки, „Сто міліонів морських свинок", робить з одної сторони натяк на вживання морських свинок до пробування ріжних отруй і заразків недуг, а з другої сторони — на 100 міліонів Американців. Отже вже самий заголовок неначе каже населенню Америки: вас уживають як морських свинок до пробування ріжних отруй і недуг.

Книжка, що коштує в продажі два доляри, подає цілу масу фактів про споживання Американцями в поживі ріжних отруй, уживаних для презервування поживи, прикрашення, тощо. Від тих отруй люди хорують, звичайно на болі голови, нестравність, загальне змучення і такі інші обяви. Книжка далі доказує, що американський уряд міг би багато зарадити лиху через відповідний нагляд над торговлею засобів поживи, як це видно хочби з того, що уряди інших держав поступають у цій справі з більшим успіхом.

Кілька прикладів покажуть вагу справи. Як відомо, „гамбургер", себто цеголка сіканого мяса, є в Америці чимось у роді інституції. Кождому відома небезпека з сіканого мяса, але не кождому відомо, що свіжий червоний кольор мяса може походити з того, що надгниле мясо сприскується хемічною мішаниною, званою „содіюм солфайт", яка є дуже тяжко стравна й шкодить на нирки. Лиш у кількох стейтах Америки є закони, що забороняють уживання цеї отруї для консервування мяса, і не в усіх тих стейтах виконується закон строго. В одному стейті урядники взяли 76 пробок „гамбургера" і переконалися, що в 71 пробках була заборонена отруя.

Навіть коли господиня купує мясо на „стейк", вона не все може бути певна, що її родина не наїсться чогось шкідливого. Вона може певна, що не наїсться шкідливих хемічних середників для презервування поживи, але не може бути певна, чи мясо буде вільне від заразок недуги. Люди думають загально, що федеральний закон забороняє продавати мясо сухотничих звірят. Тимчасом закон дозволяє урядникови здоровля позволити продавати мясо, яке в кождім органі показує признаки хороби, як тільки урядник уважає ці признаки слабими й незначними. Інспектори здоровля часто дозволяють продавати мясо хорих звірят, щоби тільки ратувати бизнес кормителів худоби, без огляду на інтереси публичного здоровля.

Виріб рибних консерв („прізервс") уже так технічно удосконалений, що ціла пушка лососини рідко буде затроєна. Однак частина риби може бути зіпсута. Гуртові продавці цих консерв платять урядови місячно два міліони долярів кари за пускання в продаж частинно зіпсутої лососини, а інспектори можуть наложити руку тільки на малу частину зіпсутої риби. Крім цього зіпсуту рибу, захоплену урядом, часто звертається ще фабрикантам для перерібки („рікондішенінг") і часто урядники не дивляться за тим, як цю перерібку зроблено.

Для охорони овочів та декотрих родів ярини перед комахами вживається скроплювання розчину аршенику або олова. На овочах потім лишається легка верства цеї отруї. Садівник міг би усунути цю верству отруї при помочі скроплювання іншим препаратом, але більшість садівників просто не мають приладів для цього, і більшість їх лишає отрую на овочах. Через те овочі мають на собі більше аршеникку чи олова, ніж закон повинен би дозволити. Про наслідки затроєння овочами, на яких є верства тих отруй, можуть найкраще сказати шпиталі шкірних недуг. Лікарі кажуть, що від цих отруй люди часто занедужують на хоробу шкіри, що зветься екзема.

Уряд знає про це, що людина, їдячи овочі, може занедужати на затроєння аршеником, яким скроплюється ті овочі, а всетаки уряд навіть не остерігає людей, щоби вони змивали овочі перед їдженням.

Лікарі говорять теж про поважні недуги нирок та жил унаслідок їдження сильно іритуючих хемічних середників, які звичайно знаходяться в усякій приправі.

Отруєю, якої часто вживають до консервування поживи, є бензоат соди. Це є вже такий сильний хемічний препарат, що вбиває гниття. Через те він неначе заохочує фабрикантів до продажі надгнилих засобів поживи. Коли фабрикант хоче пустити в торговлю справді свіжий продукт, то він не буде вживати цього препарату. Найкращі фабриканти, як Бічнот, Гайнц та Коломбія Консерв Ко., його зовсім виключили зі своїх фабрик.

За границями Америки не люблять американських сушених овочів, бо їх часто сушать у випарах ґазу, котрий зветься сірковим двоокисом і котрий є дуже шкідливий. Англія, Франція, Австрія, Угорщина і Японія забороняють це робити, а в Америці це все ще дозволене.

Та коли сушені овочі не такі то небезпечні, бо ми їмо їх рідко, то білий хліб ми їмо частіше, а він може бути дуже сумнівною поживою, тому, що в дріжджах, уживаних при печенню, є часто ріжні шкідливі хемікалії, а крім цього шкідливих хемікалій уживають часто до білення муки. Американський уряд у цю справу ще зовсім не вглядав, а млини виробляють муку білу в тім переконанню, що покупці тим більше муку люблять, чим вона біліша. З огляду на те найкраще було би здержуватися від правильного їдження білого хліба.

При виробі „паїв", пиріжків („кейків") і хліба в фабриках уживається таких кепських складників що ніяка господиня не важилась би вживати їх у себе вдома: сушені й заморожені яйця, знесені кілька місяців тому; кепське масло; всякі середники для протиділання розкладання печива; середники, які видержують високу теплоту й через те звичайно є тяжко стравні; низького сорта сушені овочі; низького сорта овочеві консерви; штучні фарби й консервуючі середники. Навіть мука не надається для вжитку в порядній кухні. Якби уряд домагався, щоби пекарі таких печив подавали йому або публиці до відома складники, вживані при печенню, то пекарі мусіли би скоро скінчити з цею практикою.

Отсе є тільки вибір кількох фактів з цеї пребогатої фактами книжки. На оправдання купці часто говорять цинічно, що публика любить, щоби її дурити. Може й так, але вона не любить, щоби її труїти. Тому публика повинна щось робити, щоби цьому покласти кінець.

Г. КРАШАНКО.

НЕ ХОЧЕМО ЧУЖОГО!

ІСТОРИЧНА ПОВІСТЬ.
(КНЯЖИЙ ВІК).

(24)

При фіртці станула господиня. Її строге лице не сяло ввічливістю. Вона добре чула, що її гість каже. Глянувши на насуплену господиню і ще раз на двір, Завадова, сидячи неподвижно на возі, захлипала. Ірина зараз похопилася, що як сей захист для них конечний, то не вільно обиджати господиню, бо вязниця буде ще прикріша. Дівчина схопилася, скочила з візка і, сміло глядячи в очи господині, підійшла до неї. Коли очи Беньковоі спочали на дівчині, з її лиця щезла строгість, чоло вигладилося. З усмішкою на устах обіймила рукою плечі дівчини, кажучи:

— Ходи до хати. Покажу тобі світлицю, призначену для вас. Сама побачиш, що не погана. Мама ще хвильку нехай підожде. Вона збентежена, що з конечности буде гостем в чужій хаті, між людьми, котрих ще в життю не бачила і не чула про них. Нехай утихомириться.

Потягла дівчину за собою і ввела її у світлицю свого сина. Ось тут будеш з мамою панувати, аж поки не прийде твій тато, чи хто там, і вас не возьме від мене.

Розглядаючися по кімнаті, Ірина повеселіла. Нарешті, притулюючися до господині, промовила:

— Тут гарно і весело. Неначе в нашій хаті.

— Тож іди до мами. Скажи їй, як тут є і приведи сюди.

Ірина пішла по маму. Хоч їй казала, що двір лиш зверха такий поганий, не вірила. Ішла в переконанню, що йде до вязниці, або й до гробниці. В хаті й не глянула на господиню. Кинулася на ліжко і далі хлипала. Господиня вийшла, кажучи старій Агафії, щоби, як гостям що треба буде, прийшла до пекарні. Бороту господиня запросила до своєї кімнати. Він став звиніятися, що навів на її хату такий клопіт.

— Клопіт був би невеликий, — відповіла. — Взагалі не було би жадного клопоту, як би стара не була така горда, чи така розпещена. Я дуже щаслива, як маю яких гостей, бо на моїм відлюддю життя пливе дуже скучно.

— Вона мабуть тільки в перший хвили така. Може гадала, що я Бог зна до яких палат веду її. Розчарувалася, і тому вона така.

— Зате доньку має розумну. Дитина й маму образумить. Ся донька, то справді неначе ангел з неба. Хоч як вона мені припала до вподоби, то я воліла би мати у себе дві такі чортиці, як її мама. Сей ангел готов мені наробити біди.

— Борота здивований витріщив на господиню очи і бовтнув:

— Не второпаю!

— Я маю сина. Що буде, як побачить її? Коли вона мене за серце так вхопила, то що буде з хлопцем?

— Борота розсміявся і відповів:

— Абож то в нас нема попів, що вміють вінчати?

— Хібаж мама, така як отся, дасть доньку за першого з краю? Я сама не дуже була би за неї. Я для мого хлопця хотіла би знайти якусь дужу, сильну. Ся замарна. Готові прийти слабі діти, що їх треба буде вповивати шовком. Я мого в снігу купала!

Стара мати хвилю думала.

— Хіба, як приїде, то її сховаю перед ним. Її мама радо поможе мені. Та чи се нащо придасться? Гарну дівку хлопець крізь мур побачить.

Борота ще лиш хвилю відпочивав. Сів на свого коня і відїхав.

В беньківськім дворі багато змінилося. Раньше все ішло втоптаним шляхом. Життям і всіми роботами кермував когут і сонце. Відколи приїхали гості, старий лад заколотився, новий ще не устатькувався. І годі було взагалі якомусь ладови устаткуватися. Завадовій треба було варити їсти, коли в дворі всі спали; спати во на хотіла тоді, коли в дворі була найсильніша метушня і найголосніший гамір.

Поза сим гості і господиня цілком не сходилися. Завадова все ще була люта, що мусить жити, як казала, в стайни у диких людей. Бенькова казала, що на задертий ніс не годна дивитися. Кортіло її не раз зійтися і побалакати з Ириною. Вже нераз хотіла запросити її до себе. Не зробила сего з двох причин. Потерпала, що мамуня дівчини не позволить. Такого гарбуза господиня не хотіла дістати.

Другою причиною був Стефан. Бенькова потерпала, що як син приїде, то вже не легко буде відокремити обоє. Не сумнівалася, що якби син папру разів зійшовся з дівчиною, то невилікувально заверне собі нею голову. З отсих двох причин оба крила двора жили окремо. Між ними посередничила стара Агафія.

Одної днини Ірині доконче були потрібні голка і нитки. Агафії цілком не було вдома, бо з челядю господині пішла кудись: у поле, чи в ліс. Ірина вибралася сама до господині. Ішла з трівогою. Зафрасована станула на порозі її світлиці. Господиня побачила її. Підвелася, усміхнена підійшла до неї, взяла за руку, привела до стола. На столі поставила перед нею щільник меду в мисці, горіхи, білий хліб, медівничок. Сіла коло неї і спитала:

— Як тебе кличуть, рибонько?

Забалакала своїм грубим голосом. Силкувалася видобути з себе голос ніжніший, та тим ще більше попсувала його.

— Мені на імя Ірина, — тихо шепнуло дівча.

— Мабуть за решіткою і без сонця виховувалася, коли ти така біла як сніг і така ніжненька, — сказала стара, гладячи дівчину по голові.

— Раньше я не була така бліда, — відповіла дівчина, і по її лиці потекли слези. — Ми ще не знаємо, що...

Ірина урвала, щоби не виявити, хто вона. Бенькова притулила її голову до груди. У неї пробудилися давні почування матери. Тепер скортіло її мати внуків. Вона неначе власну дитину пригортала дівчину до себе.

МІТІНГИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

АЛТОНА, ПА. Бр. Св. Непр. Зач. від. 145 У. Н. Союза повідомляє всіх членів місцевих і позамісцевих, що піврічний мітінг відбудеться у вівторок дня 25. липня о год. 6-тій ввечір в гали церковній. Обовязком є кождого члена бути на мітінгу бо є важні справи до полагодження. Буде звіт Контрольної Комісії за півроку. Проситься довгуючих членів вирівняти свої залеглости бо впротивнім разі такі члени будуть суспендовані. Ще раз пригадується що Брацька каса не буде платити вкладок за члена і котрий не прийде на мітінг буде суспендований. Котрі члени бажають вимiняти свої старі грамоти на новий рід обезпечення нехай принесуть на мітінг свої старі грамоти а відділовий секретар виповнить аплікацію і зашле до гол. уряду У. Н. Союза. — Павло Патронік, предс; Григорій Сеньків, кас; Пилип Назарук, секретар.

А Д Р Е С А ВИСТАВОВОГО КОМІТЕТУ В ШІКАГО:

Ukrainian Chicago World's Fair Exhibit,
9300 Cottage Grove Ave.,
Chicago, Ill.,

З КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

СПРАВА О. КОВАЛЬЧИКА

О. Ковальчик з української православної католицької дієцезії пише, щоби молодіж не закладала вже іншої Ліґи, а приступила до "League of Ukrainian Clubs", котра зорґанізована при його церкві. Скажу на це, що коли молодежі з православної церкви вільно орґанізувати свою Ліґу клюбів, то молодіжі з католицької церкви вільно орґанізувати свою.

Я не кажу, що Ліґа молодечих клюбів при православній церкві непотрібна. Я думаю навіть, що вона могла би зробити велику роботу, якби стала єднати ту православну молодіж, що стоїть під впливом царської церкви.

Вільно орґанізувати клюби й ліґи клюбів також запомоговій орґанізації, а наш Батько-Союз через свою велику силу може більше в тій мірі зробити, ніж котранебудь інша орґанізація.

Іван Варенчак.

ДО ЖИДІВСЬКОЇ ПРОБЛЄМИ НА УКРАЇНІ.

Бачу, що розводимося над погромами і жидівським питанням, зуживаємо масу енерґії, забираємо багато місця в часописі, пробуючи розвязати проблєму, яка від соток літ була й остається надалі загадкою для цілого світа.

Погроми Жидів не є ізольованим витвором українського народу, ні не обмежуються виключно до українських земель. Читаючи історію Жидів, побачимо, що де вони лиш були, від найдавніших часів аж дотепер, усюди були погроми Жидів, раз на меншу, а другим разом на більшу скалю. Тому мимоволі насувається питання, чи причина погромів не лижить часом і в самих Жидах?

Я не хочу розвязувати цього питання. Ні не думаю обжаловувати Жидів. Але заразом не хочу, щоби хтонебудь закидував мойому народови злочин, у якому той нарід ні правно, ні морально невинуватий. "Actus non facit reum, nisi mens sit rea" — каже правнича засада, яка означає, що поступок ще не робить чоловіка винним, хіба що він поповнив його свідомо та зі своєї власної ініціятиви. Погроми на Україні завсіди були наслідком утисків та насильств, поповнюваних на українськім народі. Годі заперечити самим Жидам, що вони були дуже часто орудям, яким послугувалися проти нас окупанти наших земель. Та, винуючи одні других, справи не поліпшимо й ні собі ні Жидам не поможемо. Теоретичні статті, а навіть томи книжок, погромів не спинять, бо погроми є лиш наслідком, а як довго ми причини не усунемо, так довго можемо сподіватися далі таких самих наслідків.

Кажемо, що три міліони Жидів на Україні, це велике питання до розвязання, питання світової ваги. Та не забуваймо, що нам треба думати про 40 міліонів українського населення, немилосерно гнетеного і визискуваного. Тому не марнуймо своїх сил на питання, яких розвязка не є в нашій контролі, бо, як вище згадано, погроми є вислідом утисків та визиску, а цьому ми, Українці, не маємо ні змоги ні сили запобігти. І тому саме не можемо за погроми приймати вину на себе.

Є в інтересі самих Жидів розлучитися з гнобителями на Україні та стати по стороні гноблених, допомогти Україні здобути незалежність та кооперувати у відбудові української держави. Мають це вони робити як спів горожани, а тоді український нарід, маючи силу і владу у своїх руках, буде міг подумати і захищати Жидів, а покищо ми безсильні та безрадні.

Ось тому зуживаймо час, енерґію та місце в часописі на статті, змагаючі до відбудови нашої держави, до виховання нашого народу, щоби той нарід був свідомий самого себе, перестав служити чужим богам та „лизати лабу, котра лускає його поза вуха"; щоби перестав уже раз кланятися і дякувати всім і вся, що позволяють йому жити на тім світі, а часом їхати на розворі своєї власної фіри. Одним словом, треба, щоби наш нарід перестав бути рабом, пізнав свою вагу, свої права та свої обовязки і вже раз зрозумів, що жебраниною і чужою ласкою своєї держави не набуде, але мусить собі сам свою державу збудувати.

В. Кузьма,
адвокат з Нюарк, Н. Дж.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ

ДІТРОЙТ, МІШ.

З діяльности С. У. А.

В часі, коли відбувалася в Дітройті конвенція У. Н. Союза, прибула до нас пані О. Лотоцька, голова централі Союза Українок Америки. Місцеві відділи С. У. А. заходились приняти паню Лотоцьку, щоби познайомитися з ней ближче. Перше приняття відбулося в Бук Кеділек Готелі. Обідом занялася голова 23 відділу, пані Форись, при помочі пані А. Курилової.

На цей обід запрошено всі делеґатки конвенції Українського Народного Союза. Голова С. У. А. розказувала про працю в централі та зверталася з покликом до делеґаток У. Н. С., щоб основували відділи С. У. А. по своїх місцевостях.

Коли в своїй промові згадала про імя Ю. М. Шустакевичевої, заблисли в неї сльози на очах, які були доказом колишніх, гарно пережитих хвилин між обидвома основницями Союза Українок в Америці.

По черзі, втираючи сльози, пані Шустакевичева зворушеними словами доповіла дещо із початків орґанізації жіноцтва в Нюарку і Ню Йорку.

Із зворушення обидві голови, колишня і теперішня, забули за „Жіночий Світ". Та гостила з нами панна Маруся Беківна і пригадала нам цю важну справу, а, забравши слово, повагом виголосила коротку промову, взиваючи усіх до попертя „Жіночого Світа".

На цю саму тему промовила розсудливо делеґатка пані Розоміло, а її промова увінчалась збіркою в сумі 23 доляри, які зложено в руки панни Бек на видавництво „Жіночого Світа". Пані Форись, дякуючи усім присутним за участь і вручаючи пані Лотоцькій китицю дрібних цвітів, закінчила гостину.

На день 25. травня 16 відділ С. У. А., під проводом голови відділу, пані Анни Дячунової, приймав паню Лотоцьку в домівці пані Драпакової.

Вечером зійшлись усі члениці відділу і мали нагоду прислухуватись ріжним розмовам на тему оснування С. У. А., його розвою і теперішньої праці.

Тому, що гостина ця відбувалася в приватному домі, не виголошувано великих промов, а обговорювано з п. Лотоцькою ріжні питання більш по товариськи. Між іншим сказала кілька привітних слів Ю. М. Шустакевич, вказуючи на дотеперішні заслуги пані О. Лотоцької для С. У. А.

Подано добірну перекуску із смачної „композиції" пань Козаченкової, Драпакової і Саловичевої, при якій поплила загальна говірка-бесіда, переплітана веселими жартами, яка затягнулась аж до 2. години по півночи. Прощаючися, члениці журились: „А хтож мене молодую та до дому поведе?"

Аж тут зявився „козак" Салович із своєю карою, та заголосив: „Не журіться, чорнобриві (і біляветькі), я до дому відвезу".

Другого дня в галі Української Хати в Гемтремк, при гарно заставлених столиках, пані Стецко представила зібраним членицям відділу 26 паню Лотоцьку, яка як референтка обговорила ріжні теми, а найбільше участь С. У. А. у світовій виставі і видавництво „Жіночого Світа". Реферату слухали з зацікавленням, а по нім ставили питання. Місцеві співачки: пані Топоровська, Галя Добуш, мала Галя Чайківська, а особливо пані Орест, піднесли і так гарний настрій відспіванням чудових пісень при акомпаніяменті панни Яремчуківної. При кінці обдаровано нашу гостю китицею цвітів.

Подібний привіт уладжено пані Лотоцькій ще у відділі 5, на Норт Дітройт.

Не можна поминути ще й дня 20. травня, в якому 16. від. С. У. А. влаштував загальний баль, на який запрошено ще й паню Лотоцьку. Цього вечора шановна гостя крім українського реферату промовила ще до молодіжи по анґлійськи. Треба признати, що пані Лотоцька володіє дуже гарно цею мовою.

Я певна, що гостювання нашої голови останеться на довго симпатичною згадкою не тільки серед члениць С. У. А., але й у цілій нашій громаді.

Пані Лотоцька гостила в Дітройт майже два тижні і в асисті пані Стецко, а то й сама, відвідувала ріжні американські інституції, обзнакомлюючи їх з нашою орґанізацією.

Ю. М. Ш.

Авто, яким їхало молоде подруже, підіхало до скруту. Він простягнув праву руку, вона ліву.

Полісмен, що реґулює вуличний рух, онімів на хвилинку. Потім зупинив авто.

— В яку сторону їдете? Чи хочете розвестися?!

ПОРАДИ
— для — ГОСПОДИНЬ

ЯК РОБИТИ КИСЕЛИЦЮ.

Береться дві філіжанки („копс") вівсяної муки („отмілу"), кварту літної води, кісточку („кейк") дріждів, розмішується це разом і ставиться в теплім місци, щоби киснуло 24 години.

Коли воно викисне, цідиться це через дуже файне ситко, додається другу кварту води, далі соли й перцю до смаку, та вариться дуже легонько, що ледво видно, що воно вариться, примішуючи ввесь час, щоби не пригоріло. Треба варити яких 5 годин. При кінці варення додається для омасти шкварків або масла, після того, що хто любить.

Подається киселицю як борщ або юшку, щоби їсти з бараболями, хлібом, тощо.

Це чисто лемківська страва, як її роблять по всій Лемківщині.

Подала **Олена Придун,**
Ансонія, Конетикот.

ПОДЯКИ.

Я, нижче підписаний член Тов. Українська „Січ", від. 282 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $50 на 18. конвенції в Дітройт, Міш. Також дякую комісії просьб і скарг і делеґатови з від. 282, котрі одобрили мою просьбу, бо ця запомога стала мені великою помічю в моїй тяжкій недузі. Також дякую місцевим урядникам за їх труд. Хай батько Союз розвивається в міліонову силу членства, бо така орґанізація дійсно заслугує на розвій для добра всього українського народу.

Гавриїл Туркевич.

Я, нижче підписаний член Тов. Зап. Січи, від. 23 У. Н. Союза, складаю щиру подяку головному урядови У. Н. Союза за уділення мені запомоги з фонду запомогового в сумі $25, на конвенції в Дітройт, Міш., як також дякую комісії просьб і скарг і делеґатови з від. 23, котрі одобрили мою просьбу, бо та запомога стала мені дуже помічна в нинішніх часах. Таксамо дякую місцевим урядникам за їх труд. Бажаю якнайкращого успіху всім урядникам і кращого розвою нашої орґанізації У. Н. Союза.

Данило Несторяк.

МІТИНҐИ ВІДДІЛІВ У. Н. СОЮЗА

ШИКАГО, ІЛЛ. Бр. св. О. Николая, від. 106, повідомляє своїх членів, що слідуючий мітинґ відбудеться 23 липня, зараз по Сл. Божій, в гали парохіяльній при Оклей і Райс ул. Обовязком є усіх членів прийти і послухати звіту контр. комісії за 6 місяців. Будемо мати також інші важні справи, котрі нас всіх одинаково інтересують. Уряд проситься вас усіх на цей мітинґ прибути і залагодити важне діло, про котре довідаєтеся на мітинґу. — Микола Гуль, предс.; Іван Дацьків, секр.

НЮ ГЕЙВЕН, КОНН. Тов. Любов, від. 370, повідомляє своїх членів і члениць, що місячні збори відбудуться в суботу, 22-го липня, точно в годині 6-тій ввечір, в церковній галі, 127 Парк ул. Обовязком є кождого члена явитись на цих зборах, бо є важні справи до полагодження. Членам, котрі зголосились о позичку в червні, вже прийшли чеки. Контр. комісія здасть звіт за перших 6 місяців. Напоминається кождого довгуючого члена, щоби вирівнав свій довг, бо в противнім разі буде назначений до суспендації; так само і діти. Ви певно памятаєте, що ви сами ухвалили на квартальнім мітинґу, щоби місцева каса не платила за нікого більше, як одну вкладку. — Н. Плуговський, предс.; В. Колесняк, кас.; Мих. Довгий, рек. секр.

ЙОНКЕРС, Н. Й. Товариство Подільска Січ від. 8 У. Н. Союза повідомляє, що піврічний мітинґ товариства відбудеться в пятницю дня 21. липня о год. 7-мій вечером в гали Укр. Гор. Клюбу під ч. 29 Джаксон вул. На порядку нарад: піврічне справоздання, члени довгуючі неявившися будуть суспендовані. Не явившийся член заплатить кари 50 ц., урядник $1.00. — Григорій Сакала предс., Василь Мандзій секр.

— Я маю гарні античні меблі.

— З якої епохи?

— З часів першого мого подружа.

ПРОТОКОЛ З XVIII. КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗА

що відбулася в Дітройт, Міш., в днях 15—20 травня 1933 року.

ДРУГИЙ ДЕНЬ КОНВЕНЦІЇ. (15)

По звіті гол. фін. секретаря повинен був слідувати звіт гол. касієра, а що він був перешкоджений, то завідатель „Свободи", П. Маційовський, приступив до виголошення свойого звіту:

ЗВІТ ДРУКАРНІ ОРҐАНУ У. Н. СОЮЗА

за час від 1. січня 1929 р. до 31. грудня 1932 р.

Стаю перед XVIII. Головною Конвенцією Українського Народного Союза як завідатель друкарні. Стаю в цьому характері пораз перший, хоча при „Свободі" я працюю ще від 1901. року, себто 32 роки. Спершу я працював як друкар, опісля, по смерти пок. Савки в 1922 році, я працював як помічник завідателя бл. п. Ядловського, котрий покликав мене до помочі, бо самий був необзнакомлений з друкарським бизнесом. Після смерти Ядловського в 1929. році Головна Екзекутива покликала мене на тимчасового завідателя, а засідання Головного Уряду в 1930 році затвердило мене постійним завідателем.

Обовязком завідателя є провадити фінансову господарку друкарняного майна, вести друкарняний бизнес, старатися, щоб той бизнес покривав видатки друкарні, виплачував всі свої зобовязання, як матеріяли, робітників, редакторів і кореспондентів. Це я за останніх 3 і пів року старався совісно сповняти, як це показує справоздання.

На час мого урядування припала кріза й депресія, якої не знали мої попередники. Хоч які тяжкі часи, то я мусів за тим дивитися, щоби часопис виходив і покривав свої зобовязання, а то й приносив дохід У. Н. Союзови, хочби у формі ренту. Отже за 3 і пів року свого урядування як завідатель я передав У. Н. Союзови у формі ренту $26,596.24. Ця сума є влучена у справозданню в розходах у рубриці „Ріжні розходи", які виносять $30,443,01. В цій сумі є враховані міські податки, які „Свобода" мусить оплачувати кождого року, як і деякі видатки, зроблені ще підчас перебудови дому. Крім цього закуплено новий „лайнотайп" (машину до складання), як також інші матеріяли й офісові знаряди на суму $9,686.94.

Перейдемо до видавництва часопису. Коли Шановні Делеґати і Делеґатки переглянуть справоздання завідателя, то там побачать, що з тих 30 центів на місяць, які „Свобода" одержує від членів, приносить видавництву тепер усього коло $3,600 місячно. Розходу місячно є пересічно $6,500. Решту грошей, потрібних на покриття видатків, завідатель мусить шукати з інших джерел. За оголошення за останніх 4 роки одержано досить поважну суму, бо $41,836.12. Колиб ця сума відпала, то певно треба би було шукати якого іншого способу на покриття цеї суми, щоби можна оплачувати видавництво. Отже оголошення оплачують видавництву і ту часть доходу, який звертається У. Н. Союзови кождого року у формі ренту; з них оплачується приватні міські податки, і вони дають ту готівку, яка лишається що року на провадження дальшого бизнесу. Без оголошень можна би видавати „Свободу" тільки тоді, колиб цю ґазету побирали що найменше 30,000 членів, бо приватних передплатників є щораз менше, тому, що тепер нема нової іміґрації. На приходи з друкарні не можна багато рахувати, бо під теперішню пору провадити друкарський бизнес є дуже тяжко.

Друкарських робіт під теперішню пору приходить дуже мало, а як прийде яка більша робота, то треба бути осторожним при обчислюванню її, щоби на ній не втратити. Компанії не мають сталих цін на друкарські матеріяли. Ціни зміняються кілька разів до року. Нераз буває таке, що робиться обчислення на їх теперішній ціні, а коли одержиться роботу, то ціни матеріялу змінені. Ґазетний папір, приміром, тепер троха таньший як підчас війни, але є дорожчий 60 центів на 100 фунтах, ніж був перед війною, і компанії, які виробляють ґазетний папір, застерігають собі в контрактах, що їх ціни не сталі і що вони можуть бути змінені в кождому разі. Тому американські часописи не знизили своїх цін на часописах за 4 останні роки, навпаки, попідвищували з 2 на 3 центи, а недільні з 5 на 10 центів.

Крім того треба ще бути обережним з тим, хто замовляє роботу, бо як він замовляє, то тоді може бути виплатний, а як прийде реченець заплатити, він уже може бути банкротом.

Тепер приступимо до фінансового і касового звіту з днем 31 грудня 1932. року. Він представляється так:

ПРИХОДИ.

У. Н. Союз від членів за орґан „Свобода"	$187,479.70
Передплата „Свободи" від приватних сторін	18,210.81
За оголошення бизнесові	41,836.12
За друкарські роботи	24,981.58
Зі спродажі книжок	12,795.00
Зі спродажі календаря	22,488.80
Ріжні приходи, як звороти і т. п.	15,758.95
Проценти	854.25
Разом прихід	$324,405.21
Готівка з кінцем 31-го грудня 1928	2,533.13
Депозит в ґазовій компанії	50,00
Загальний прихід	$326,988.34

РОЗХОДИ.

Платня редакції і робітників	$159,950.61
Папір і інші матеріяли	52,122.66
Почтові оплати і канцелярійна адміністрація	33,172.55
Електрика, ґаз, опал і асекурація	10,756.55
Новий „лайнотайп", друкарські матеріяли і офісові знаряди	9,686.94
Купно книжок	7,524.08
Адвокат	239.24
Ріжні розходи, як текси, рент і т. п.	30,443.01
За видавництво календаря	12,114.42
Разом розхід	$316,010.06
Готівка з кінцем 31-го грудня 1932	10,928.28
Депозит в ґазовій компанії	50.00
Загальний розхід	$326,988.34

БІЛЯНС ДРУКАРНІ З ДНЕМ 31-го ГРУДНЯ 1932.

Стан чинний.

Готівка	$10,928.28
Засіб книжок	18,032.77
Інвентар (машини й урядження)	16,591.99
Засіб друкарських матеріялів	1,000.00
Депозит в ґазовій компанії	50.00
Разом	$46,603.04

Стан довжний.

Чистий маєток	$46,603.04
Разом	$46,603.04

Після прочитання звіту завідатель „Свободи" висказує задоволення з додатнього фінансового стану і з цього, що ми вийшли ціло з нинішньої тяжкої депресії. Він поділяє думку тих делеґатів і членів орґанізації, які в своїх проєктах домагаються побільшення „Свободи", але в тій справі він ще забере голос, як вирине дискусія над тим питанням. Що „Свобода" могла покривати свої видатки, то це треба у великій мірі завдячувати всім її робітникам, які працювали нераз нижче юнійної платні. Це не був визиск з боку нашої орґанізації, але конечність. Він висказує надію, що згодом можна буде краще оплачувати робітників та зрівнати їх вповні з платнею інших юнійних робітників.

(Дальше буде).

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

за червень 1933 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	310.79
2.	163.57
3.	62.48
4.	70.78
5.	97.83
6.	28.50
7.	198.26
8.	143.66
9.	122.17
10.	135.21
12.	102.16
13.	18.46
14.	60.57
16.	2.35
18.	75.19
19.	6.27
20.	42.05
21.	26.92
22.	35.37
23.	26.52
24.	57.39
25.	14.46
26.	19.34
27.	47.85
28.	113.32
29.	128.67
30.	64.33
31.	136.85
32.	29.00
33.	60.17
35.	18.81
36.	79.87
37.	70.63
38.	195.02
39.	86.74
40.	19.76
41.	46.58
42.	70.34
44.	87.34
45.	85.32
46.	25.98
47.	35.17
48.	27.82
49.	2.38
50.	101.79
52	29.46
53.	89.97
54.	18.84
55.	31.25
56	22.87
57.	81.12
58.	92.01
59.	27.29
60.	24.31
61.	8.00
62.	56.35
63.	36.18
64.	63.86
65.	113.16
66.	85.15
67.	94.43
68.	7.60
69.	39.21
70.	184.55
72.	17.64
73.	79.56
74.	22.71
75.	23.11
76.	114.25
77.	37.35
78.	141.48
80.	23.92
81.	122.45
82.	22.47
83.	50.96
84.	27.26
85.	67.16
86.	162.50
87.	64.35
89.	9.55
90.	167.68
91.	160.73
92.	11.16
93.	38.36
94.	83.61
95.	3.35
96.	65.37
97.	22.55
98.	89.20
99.	88.17
100.	3.89
101.	19.17
102.	122.97
103.	28.52
104.	180.20
105.	95.45
106.	135.56
107.	7.49
108.	77.23
109.	81.37
111.	9.88
112.	120.07
113.	34.91
114.	34.00
116.	19.92
117.	63.91
118.	2.35
119.	15.16
120.	95.13
121.	17.33
122.	49.53
123.	82.26
124.	26.22
125.	21.17
126.	30.63
127.	82.39
129.	28.86
130.	145.94
131.	5.58
132.	54.24
133.	154.13
134.	64.46
135.	14.92
136.	84.50
137.	133.56
138.	39.46
139.	53.46
140.	22.01
142.	80.77
143.	40.46
144.	27.26
145.	34.74
146.	51.46
147.	286.82
148.	15.44
149.	14.67
150.	11.89
151.	72.07
152.	62.58
153.	7.00
154.	42.69
155.	251.66
156.	89.04
157.	17.51
159.	19.86
160.	47.14
161.	17.77
162.	34.59
163.	60.20
164.	6.65
165.	51.17
167.	2731
168.	142.79
169.	49.24
170.	139.05
171.	7.97
172.	25.64
173.	14.16
175.	67.74
177.	38.46
178.	30.81
179.	84.66
181.	126.98
182.	99.57
183.	18.50
184.	53
185.	70.32
186.	34.42
187.	24.19
188.	34.74
189.	20.46
190.	26.46
191.	35.84
192.	63.22
193.	109.70
194.	18.10
195.	36.46
196.	12.55
197.	11.55
198.	56.13
199.	3.72
200.	60.36
201.	45.14
202.	35.29
203.	7.21
204.	35.80
205.	17.28
206.	283.13
207.	45.74
208.	35.56
209.	85.16
210.	27.58
211.	112.02
212.	1.31
213.	150.00
214.	43.66
215.	25.31
216.	30.32
217.	196.74
218.	102.76
219.	38.88
220.	110.44
222.	8.07
223.	108.79
225.	25.88
226.	9.96
227.	39.71
228.	53.09
229.	161.93
230.	67.86
231.	155.63
232.	12.07
233.	31.38
234.	104.53
235.	58.35
236.	90.37
237.	132.33
238.	58.95
239.	149.87
240.	1.64
241.	53.11
242.	69.52
243.	40.61
245.	30.28
246.	35.15
247.	165.71
248.	37.09
249.	5.82
251.	56.48
252.	45.30
253.	39.40
254.	18.67
255.	65.66
256.	33.48
257.	42.36
259.	96.93
260.	25.40
262.	36.09
263.	44.45
265.	23.74
266.	54.98
267.	45.48
268.	42.98
269.	10.19
270.	129.17
271.	42.43
272.	7.13
273.	112.11
274.	102.29
275.	74.93
276.	98.45
277.	48.65
278.	39.44
280.	84.98
281.	9.47
282.	73.94
283.	89.06
284.	37.85
285.	2.32
286.	64.84
287.	9.10
288.	115.10
289.	16.85
290.	42.40
291.	21.01
292.	105.45
293.	4.01
294.	37.58
295.	94.53
296.	83.85
297.	15.34
298.	47.39
299.	31.57
300.	172.00
301.	55.96
303.	44.50
304.	30.18
305.	58.42
306.	27.60
307.	3.70
308.	70.33
309.	16.79
310.	28.99
311.	6.48
312.	24.86
314.	9.43
315.	13.91
316.	45.29
317.	54.75
318.	106.00
319.	41.85
320.	69.79
321.	34.33
322.	34.61
323.	45.70
325.	33.31
236	79.53
327.	28.71
328.	13.63
330.	34.77
331.	37.52
332.	49.63
333.	4.55
335.	23.20
336.	98.39
337.	15.50
338.	110.16
339.	44.95
340.	1.45
341.	135.46
342.	173.97
344.	37.15
345.	61.31
347.	20.46
349.	41.10
350.	73.87
352.	51.90
355.	50.11
356.	8.38
357.	24.55
358.	57.03
359.	33.85
360.	4.86
361.	197.46
352.	26.24
363.	71.88
364.	178.92
365.	78.52
366.	8.29
367.	145.62
368.	17.54
369.	4.65
370.	134.55
371.	78.70
872.	24.53
373.	23.98
374.	9.56
375.	42.44
376.	18.20
377.	4.47
378.	2.95
379.	16.24
381.	27.86
382.	30.73
383.	92.05
384.	50.96
385.	135.76
386.	10.97
388.	80.09
392.	14.25
396.	57.76
400.	3.57
401.	23.79

З місячних вкладок старих родів обезп. $20,527.35

Відділ	Заплатив
1.	15.29
2.	25.07
3.	20.00
5.	24.95
7.	9.19
8.	26.96
9.	9.88
10.	23.07
13.	163.22
14.	26.18
16.	61.02
18.	11.25
19.	3.71
20.	123.23
21.	61.97
22.	53.84
23.	13.01
24.	21.16
25.	101.05
26.	8.93
28.	4.04
29.	9.30
30.	4.47
31.	18.51
33.	17.28
35.	6.60
36.	5.57
37.	72.87
38.	4.18
39.	41.98
42.	65.52
44.	91.79
45.	127.66
46.	1.76
47.	22.89
48.	4.38
49.	20.91
50.	268.36
51.	49.57
52.	8.38
53.	31.81
55.	8.37
56.	128.67
57.	31.06
58.	4.27
59.	117.49
62.	43.53
63.	209.31
64.	6.60
65.	187.41
66.	6.68
67.	41.00
68.	27.20
69.	41.22
70.	31.72
72.	55.58
73.	2.20
74.	16.16
75.	50.22
76.	132.60
77.	19.07
80.	17.12
82.	30.67
83.	63.39
84.	3.56
85.	28.14
86.	29.75
87.	65.30
89.	3.01
90.	9.09
91.	114.52
93.	5.74
94.	140.65
95.	55.66
96.	264.16
97.	92.37
98.	28.26
99.	60.70
100.	37.96
101.	34.26
102.	280.87
103.	81.38
104.	10.57
105.	73.52
106.	76.95
107.	5.50
108.	14.28
109.	252.42
110.	17.16
111.	34.55
112.	109.32
113.	74.10
114.	10.77
115.	37.10
116.	36.52
117.	10.02
118.	120.17
119.	15.69
120.	16.57
121.	70.71
122.	14.25
123.	168.00
124.	79.75
126.	63.03
127.	38.30
130.	87.73
131.	155.42
132.	90.74
133.	27.00
134.	4.77
135.	43.13
136.	56.70
137.	38.44
139.	13.91
140.	72.82
142.	38.31
143.	24.51
144.	25.42
145.	8.71
146.	43.96
147.	112.04
148.	2.20
149	20.00
150.	10.68
151.	22.87
152.	1.47
155.	73.38
156.	19.03
157.	2.42
159.	40.35
160.	57.71
161.	856.05
162.	16.82
163.	41.92
164.	73.11
165.	66.88
167.	33.54
169.	1.73
170.	2.21
171.	42.38
172.	6.21
173.	32.41
174.	45.96
175.	27.80
177.	61.13
178.	34.58
179.	103.62
181.	2.74
182.	6.13
183.	215.36
184.	9.48
185.	24.85
186.	24.74
187.	6.64
191.	62.42
195	6.75
196.	36.79
197.	29.37
199.	8.56
202.	1.15
203.	105.04
204.	143.93
205.	10.66
206.	50.96
207.	19.56
210.	2.18
211.	11.77
212.	36.35
313.	174.88
215.	2.44
216.	12.36
217.	232.39
218.	331.45
219.	2.37
220.	32.81
223.	113.14
225.	24.20
227.	42.11
229.	136.31
230.	875.90
232.	46.76
233.	14.29
234.	22.42
235.	58.59
236.	29.89
237.	32.12
238.	7.20
239.	110.85
241.	14.55
242.	105.14
243.	56.10
244.	27.32
245.	99.20
246.	3.78
247.	55.74
248.	10.59
249.	40.62
250.	24.61
251.	94.87
252.	20.04
253.	38.16
254.	19.96
255.	2.46
256.	3.23
359	58.57
262.	6.22
263.	9.87
266.	9.82
267.	24.14
268.	27.25
269.	26.76
270.	27.17
271.	13.21
274.	35.21
275.	11.41
276.	358.02
277.	70.73
279.	14.24
280.	172.03
281.	37.76
282.	109.00
283.	5.22
284.	8.61
285.	16.74
286.	8.18
288.	50.35
289.	8.74
290.	4.01
292.	1,155.80
293.	36.74
294.	4.78
295.	89.40
296.	143.29
299.	27.20
300.	47.09
301.	75.04
303.	2.06
304.	2.41
305.	4.18
307.	29.08
308.	18.13
309.	20.48
310.	18.44
311.	4.81
312.	12.72
316.	207.74
317.	25.05
318.	3.90
319.	3.49
320.	1.00
321.	72.22
322.	1.30
323.	4.29
325.	54.85
326.	58.36
327.	8.42
328.	15.82
329.	11.62
330.	42.41
331.	3.45
333.	111.36
335.	73.65
336.	84.99
337.	2.50
338.	582.15
339.	21.06
340.	17.35
341.	62.28
342.	13.33
344.	11.01
345.	31.27
347.	81.72
349.	38.08
350.	10.13
351.	64.15
352.	7.40
353.	50.18
354.	30.63
356.	20.20
357.	22.43
359.	7.15
360.	20.82
361.	349.80
362.	14.78
363.	12.10
364.	69.93
365.	5.71
366.	2.26
367.	71.28
369.	198.65
370.	46.79
371.	40.58
372.	10.09
373.	5.57
374.	14.28
375.	14.15
377.	4.68
378.	8.20
379.	40.65
382.	5.43
383.	8.89
384.	40.71
385.	52.11
386.	16.97
388.	83.41
390.	25.24
391.	10.62
392.	2.61
396.	10.40
400.	52.53

З місячних вкладок нових родів обезп. $17,812.04

Разом від членів	$38,339.75
Процент від бондів	2,579.88
Процент від морґечів	12,402.58
Сплати морґечів	2,830.69
Сплати позичок нових родів	194.00
Процент від позичок	2.00
Зворот конвенційних коштів	15.00

Сирітські части по бл. п.:

в. 86 Несевич Катер.	500.00
в. 344 Тимецька Реґіна	700.00

Звороти позичок до фонду запомогового:

Відділ:	Число позичок:	На суму:	
20.	2	$45.00	
42.	1	20.00	
44.	2	40.00	
45.	1	10.00	
50	6	105.00	
53.	3	45.00	
69.	3	55.00	
80.	1	20.00	
87.	1	20.00	
91.	1	20.00	
94.	1	25.00	
96.	7	150.00	
99.	1	25.00	
102.	2	40.00	
103.	1	20.00	
109.	1	15.00	
110.	1	20.00	
113.	1	20.00	
116	1	25.00	
126.	5	110.00	
127.	1	20.00	
131.	3	50.00	
137.	1	15.00	
147.	1	20.00	
159	2	40.00	
161.	1	20.00	
162.	1	20.00	
165.	3	60.00	
173.	1	20.00	
175.	1	20.00	
179.	1	20.00	
183.	11	205.00	
196.	1	25.00	
199.	1	20.00	
207.	1	30.00	
216.	1	20.00	
213.	2	35.00	
217.	4	80.00	
218.	2	45.00	
221.	3	95.00	
223.	7	145.00	
230.	6	90.00	
232.	1	25.00	
242.	2	40.00	
243.	1	10.00	
245.	4	70.00	
251.	2	40.00	
252.	4	60.00	
268.	3	60.00	
274.	1	20.00	
276.	6	110.00	
292.	5	110.00	
295.	3	55.00	
296.	7	120.00	
301.	5	85.00	
312.	1	25.00	
326.	1	15.00	
333.	1	10.00	
334.	2	30.00	
339.	1	15.00	
341.	1	20.00	
352.	1	15.00	
353.	3	45.00	
354.	4	75.00	
361.	1	15.00	
367.	2	30.00	
400.	6	105.00	3,120.00

Разом $60,693.90

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 1 Копач Іван	1,000.00
в. 29 Гривняк Дмитро	1,000.00
в. 31 Коцур Петро	1,000.00
в. 48 Пех Климентій	1,000.00
в. 66 Маюк Теодор	1,000.00
в. 78 Тимчишин Петро	1,000.00
в. 86 Нісевич Катер.	1,000.00
в. 113 Лоренц Андрій	1,000.00
в. 134 Стеранка Анаст.	500.00
в. 147 Терефенко Катер.	1,000.00
в. 170 Вирста Ілія	400.00
в. 179 Клим Кондрат	1,000.00
в. 206 Схаб Павло	1,500.00
в. 217 Коник Наталія	500.00
в. 270 Потонець Іван	500.00
в. 273 Драбик Йосиф	1,000.00
в. 296 Жук Микола	1,000.00
в. 318 Чемериз Параск.	1,000.00
в. 344 Тимецька Ре іна	1,000.00
в. 360 Костюк Павло	1,000.00
в. 361 Криска Семен	475.00
в. 362 Розат Юрій	250.00
в. 396 Антонів Дмитро	234.75

Виплати сирітських частей по бл. п.:

в. 23 Томцьо Михайло	171.65
в. 31 Гелер Пазя	112.00
в. 76 Гинґа Микола	363.30
в. 124 Корсак Михайло	639.00
в. 149 Тобіяш Йосиф	56.00
в. 153 Бисек Михайло	125.00
в. 170 Маґура Йосиф	142.00
в. 217 Ковба Іван	106.00
в. 233 Мартинець Мик.	206.00
в. 324 Ярмолик Параня	40.00

Виплати з фонду запомогового:

в. 20 Довбуш Анна	50.00
в. 20 Мудрик Анна	50.00
в. 21 Овчарик Михайло	50.00
в. 31 Чачо Григорій	50.00
в. 45 Вавриків Іван	50.00
в. 48 Куцаба Франко	100.00
в. 59 Глива Варвара	25.00
в. 70 Чайка Дмитро	50.00
в. 82 Лешеґа Стефан	50.00
в. 93 Самук Пазя	25.00
в. 93 Вардиґа Дмитро	50.00
в. 98 Федор Анна	25.00
в. 103 Бариляк Іван	50.00
в. 106 Фтомин Михайло	50.00
в. 106. Зубко Іван	25.00
в. 109 Курник Марія	25.00
в. 118 Іваницький Тер.	50.00
в. 130 Ґалецький Григ.	50.00
в. 144 Баран Данило	100.00
в. 159 Федорів Максим	50.00
в. 159 Камінський Іван	50.00
в. 177 Онишко Текля	25.00
в. 191 Джинджириста Т.	50.00
в. 208 Яремко Михайло	25.00
в. 230 Саґал Ілія	50.00
в. 230 Павловська Павл.	50.00
в. 230 Мельник Йосиф	50.00
в. 239 Пилипів Катерина	25.00
в. 241 Романович Франя	25.00
в. 292 Качмар Дмитро	50.00
в. 321 Белюх Григорій	75.00
в. 333 Пухір Катерина	25.00
в. 369. Деркач Андрій	50.00
в. 370 Переняк Катерина	25.00
в. 382 Кравець Текля	50.00

Виплати з фонду народного:

На Рідну Школу, інвалідів, музей і т.п.	2,800.00
На укр. вищу школу	500.00
Свобода за друки і оголошення Авраменка	500.00
в. 41 Глива Марко	50.00
в. 67 Патинок Марія	50.00
в. 151 Пипюк Евген	50.00
в. 168 Космина Стефан	50.00
в. 239 Грицей Юлія	50.00
в. 330 Швайковський Ев.	50.00
в. 333 Борерський Іван	50.00
в. 338 Лабойко Стефан	50.00
в. 357 Візний Андрій	50.00
в. 401 Люлька Михайло	50.00
в. 140 Нагорода за злуку	50.00
в. 341 Нагорода за злуку	50.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Свобода за орґан	3,575.00
Платня голов. уряду	590.00
Друк нових грамот і праці	1,315.00
Платня помічних сил	192.00
Видатки канцелярій, почта, тел. і т. п.	143.06
Гол. лікар за квартал	37.50
Кошта дороги і засідання гол. уряду	199.09
Асекурація від огню	96.26
Стейти за лайсенси	11.00
Фратернал Монітор	6.75

Грошеві звороти нових родів обезпечення:

в. 102 Ощипок Марія	16.00
в. 160 Шенберко Катер.	75.09
в. 336 Білас Микола	29.48

Позички на нові роди обезпечення:

Відділ:	Число позичок:	На суму:	
1.	3	131.00	
13.	7	265.00	
20.	6	240.00	
22.	1	35.00	
24.	1	55.00	
25.	3	183.00	
33.	5	187.00	
37.	1	50.00	
39.	1	27.00	
42.	6	320.00	
43.	1	77.00	
44.	6	326.00	
45.	6	390.00	
50.	12	717.00	
51.	2	65.00	
53.	5	192.00	
56.	1	37.00	
59.	5	140.00	
63.	1	40.00	
65.	9	545.00	
67.	1	50.00	
69.	4	175.00	
70.	1	40.00	
72.	3	145.00	
75.	7	214.00	
76.	2	140.00	
80.	1	47.00	
83.	1	30.00	
85.	2	58.00	
86.	2	150.00	
87.	2	36.00	
91.	10	471.00	
94.	1	45.00	
95.	2	80.00	
96.	24	1,145.00	
97.	1	100.00	
98.	2	55.00	
99.	2	105.00	
100.	2	135.00	
102.	14	831.00	
103.	9	292.00	
104.	4	225.00	
105.	1	37.00	
106.	3	144.00	
109.	7	365.00	
110.	1	25.00	
113.	3	150.00	
116.	4	146.00	
119.	4	185.00	
120.	1	20.00	
121.	3	78.00	
123.	5	225.00	
124.	1	80.00	
126.	10	626.00	
127.	5	415.00	
131.	5	101.00	
132.	5	384.00	
134.	2	134.00	
135.	4	198.00	
137.	3	111.00	
142.	1	50.00	
145.	1	47.00	
146.	8	291.00	
147.	10	529.00	
151.	2	70.00	
155.	8	430.00	
156.	3	113.00	
159.	5	298.00	
161.	8	383.00	
162.	2	103.00	
163.	4	198.00	
164.	8	284.00	
165.	8	525.00	
173.	6	327.00	
175.	4	194.00	
177.	2	86.00	
179.	3	112.00	
182.	2	70.00	
183.	25	1,209.00	
185.	1	50.00	
196.	4	195.00	
199.	1	45.00	
203.	3	160.00	
207.	1	65.00	
213.	6	264.00	
216.	6	254.00	
217.	32	1,423.00	
218.	14	721.00	
220.	1	100.00	
221.	13	697.00	
223.	14	808.00	
229.	21	1,115.00	
230.	14	443.00	
232.	8	250.00	
239.	2	100.00	
242.	4	154.00	
243.	2	34.00	
245.	10	282.00	
247.	2	80.00	
250.	1	45.00	
251.	4	141.00	
252.	5	95.00	
253.	6	160.00	
254.	2	200.00	
262.	1	53.00	
267.	2	125.00	
268.	3	39.00	
269.	2	119.00	
274.	2	84.00	
276.	24	833.00	
277.	4	150.00	
280.	1	38.00	
282.	8	297.00	
286.	1	$ 81.00	
288.	4	122.00	
292.	61	2,625.00	
295.	14	713.00	
296.	9	414.00	
299.	2	65.00	
301.	12	560.00	
312.	1	75.00	
316.	6	213.00	
317.	1	36.00	
321.	1	8.00	
326.	3	248.00	
333.	6	181.00	
334.	12	464.00	
335.	1	41.00	
336.	3	131.00	
338.	4	180.00	
339.	3	208.00	
341.	6	393.00	
342.	4	224.00	
350.	1	81.00	
352.	1	30.00	
353.	7	215.00	
354.	12	258.00	
360.	3	83.00	
361.	7	201.00	
367.	4	94.00	
369.	6	311.00	
370.	7	261.00	
371.	3	276.00	
384.	1	37.00	
388.	2	45.00	
400.	9	293.00	36,120.00

Разом $73,192.93

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем міс. травня остала	$355,973.95
Прихід за червень	60,693.90
Разом	$416,667.85
Розхід за червень	73,192.93
Готівка з кінцем міс. червня остає	$343,474.92

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 343,474.92
Морґечі	1,713,888.23
Бонди	627,778.00
Реальність	231,202.70
Позички	110,260.00
Разом	$3,026,603.85

Стан довжний:

Фонд посмертний	$2,299,185.93
„ резервовий	418,118.22
„ запомоговий	65,502.42
„ адміністрац.	29,714.78
„ народний	2,057.72
„ конвенційний	1,049.80
„ сирітський	210,974.98
Разом	$3,026,603.85

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

КАСОВИЙ ЗВІТ У. Н. СОЮЗА

МОЛОДЕЧИЙ ДЕПАРТАМЕНТ

за червень 1933 року.

ПРИХІД:

Відділ	Заплатив
1.	23.40
2.	18.90
3.	7.45
4.	2.25
5.	7.88
6.	1.35
7.	21.60
8.	19.13
10.	4.05
12.	2.25
13.	5.65
14.	1.60
16.	8.50
18.	9.45
20.	8.35
21.	11.25
22.	12.60
23.	1.58
24.	14.18
25.	3.15
26.	4.50
27.	4.30
28.	18.09
29.	15.10
30.	8.10
31.	22.35
33.	4.35
35.	2.05
36.	2.95
38.	9.25
39.	10.80
40.	2.48
42.	10.58
44.	13.72
45.	15.07
46.	90
47.	1.15
48.	4.73
50.	20.25
51.	1.13
52.	90
53.	12.15
54.	3.15
55.	7.20
56.	17.10
57.	10.15
58.	11.95
59.	11.25
60.	2.93
61.	3.15
62.	12.38
63.	18.45
64.	8.35
65.	23.55
66.	90
67.	11.70
68.	1.58
69.	3.38
70.	11.48
72.	8.35
73.	5.63
74.	1.60
75.	8.55
76.	24.30
77.	6.97
78.	4.50
80.	4.05
81.	7.90
82.	8.45
83.	13.73
85.	10.35
86.	8.80
87.	15.52
89.	3.60
90.	23.40
91.	35.10
92.	90
93.	2.50
94.	17.55
95.	7.65
96.	16.65
97.	16.45
98.	3.85
99.	22.95
100.	3.85
102.	30.37
103.	8.55
104.	13.95
105.	14.85
106.	6.30
107.	1.65
108.	8.55
109.	15.08
112.	13.70
113.	1.80
114.	9.70
115.	1.50
116.	6.53
117.	1.75
118.	2.05
120.	15.53
121.	11.48
123.	9.90
124.	12.15
126.	1.48
127.	10.95
129.	1.80
130.	11.95
131.	25
132.	14.00
133.	3.60
135.	3.60
136.	18.90
137.	16.88
139.	3.15
140.	12.60
142.	16.45
143.	4.05
144.	3.40
145.	3.45
146.	8.10
147.	44.55
148.	3.80
149.	3.83
150.	11.95
151.	13.75
152.	4.75
155.	38.95
156.	13.95
157.	45
159.	8.10
160.	6.90
161.	12.45
162.	3.60
163.	5.85
164.	10.15
165.	3.60
167.	5.82
168.	18.25
169.	2.05
170.	14.62
171.	8.25
172.	2.50
173.	7.00
174.	7.70
175.	7.20
177.	3.15
178.	2.70
179.	21.38
181.	7.00
182.	6.30
183.	2.70
186.	1.55
187.	50
188.	4.50
189.	1.80
191.	8.10
192.	10.15
193.	4.95
196.	3.75
198.	2.25
200.	9.23
201.	5.20
203.	5.40
204.	14.63
205.	5.25
206.	38.70
207.	6.53
208.	1.60
209.	4.75
210.	1.90
211.	8.10
212.	1.35
213.	18.90
214.	5.85
217.	26.55
218.	18.90
219.	4.05
220.	17.78
223.	29.25
225.	2.90
226.	1.80
227.	7.00
228.	3.40
229.	32.85
230.	39.60
231.	7.65
232.	6.30
233.	68
234.	29.05
235.	8.10
236.	6.30
237.	14.17
238.	5.43
239.	27.00
241.	2.50
242.	14.20
243.	14.00
244.	1.80
245.	13.28
246.	3.83
247.	22.75
248.	5.65
250.	67
251.	9.45
252.	5.65
253.	8.05
254.	3.60
255.	7.65
256.	3.60
257.	1.58
259.	15.75
260.	3.30
262.	3.85
263.	3.38
265.	2.93
266.	5.40
267.	5.20
268.	6.08
269.	4.95
270.	18.45
271.	4.75
273.	11.05
274.	7.43
275.	7.20
276.	42.10
277.	5.40
278.	8.35
280.	6.55
281.	3.15
282.	24.53
283.	3.45
284.	90
286.	4.28
288.	21.60
289.	3.60
290.	3.60
292.	70.00
293.	1.80
294.	4.50
295.	21.38
296.	12.60
297.	3.85
298.	4.89
299.	3.70
300.	11.25
301.	10.15
303.	1.15
305.	5.00
306.	2.50
307.	2.70
308.	6.75
309.	2.95
310.	3.83
312.	7.20
314.	1.60
316.	17.10
317.	10.35
318.	9.90
319.	1.80
320.	7.00
321.	9.00
322.	1.80
323.	10.70
326.	11.70
327.	4.75
328.	2.95
330.	5.65
331.	6.30
332.	8.33
333.	5.10
335.	2.95
336.	19.70
337.	1.15
338.	17.10
339.	6.53
340.	1.80
341.	3.75
342.	25.00
344.	3.83
345.	7.45
347.	7.05
349.	9.60
350.	2.05
351.	2.95
352.	4.95
354.	1.57
355.	4.50
356.	1.58
357.	4.05
358.	2.05
359.	5.18
361.	30.15
362.	6.55
363.	13.95
364.	20.25
365.	10.55
366.	1.60
367.	12.60
369.	20.93
370.	10.40
371.	10.80
373.	2.70
374.	4.50
375.	2.47
377.	1.25
378.	1.80
379.	8.35
381.	2.70
383.	13.65
384.	15.30
385.	12.40
386.	3.35
388.	15.30
392.	1.60
396.	11.05
400.	10.25
401.	4.05

З місячних вкладок	$2,897.94
Процент від бондів	581.25
Процент від морґечів	660.00
Разом	$4,139.19

РОЗХІД:

Виплати посмертних запомог по бл. п.:

в. 362 Сидоровський Володимир	160.00

Виплати з фонду адміністраційного:

Платня помічних сил	188.00
Видатки канцелярійні	16.01
Разом	$364.01

ЗІСТАВЛЕННЯ:

Готівка з кінцем міс. травня остала	$78,175.47
Прихід за червень	4,139.19
Разом	82,314.66
Розхід за червень	364.01
Готівка з кінцем міс. червня остає	$81,950.65

БІЛЯНС.

Стан чинний:

Готівка	$ 81,950.65
Морґечі	174,268.02
Бонди	77,780.00
Разом	$333,998.67

Стан довжний:

Фонд посмертний	$241,562.59
„ адміністрац	92,436.08
Разом	$333,998.67

Мик. Мурашко, гол. предс.
В. Левчик, гол. касієр.
Р. Слободян, г. фін. секр.

В КОЖДІЙ УКРАЇНСЬКІЙ ХАТІ ПОВИНЕН ЗНАХОДИТИСЯ ЧАСОПИС „СВОБОДА".